

## Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie subwencyonowania z funduszu krajowego ważniejszych dróg powiatu Kossowskiego.

### Wysoki Sejmie!

W załatwieniu sprawozdania komisji drogowej z petycji Wydziału Rady powiatowej w Kossowie o udzielenie bezzwrotnej subwencji na rekonstrukcję i konserwację dróg powiatowych, powziął Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 30. marca 1892 następującą uchwałę:

„Petycję Wydziału Rady powiatowej w Kossowie odstępuje się Wydziałowi krajowemu z poleceniem zbadania i przedłożenia odpowiednich wniosków na najbliższej sesyi“.

Wykonując to polecenie Wysokiego Sejmu Wydział krajowy przedkłada w tej sprawie poniższe sprawozdanie:

Powiat Kossowski, jeden z największych co do obszaru, a najmniej zaludniowych w kraju, nie posiada ani kolei, ani drogi krajowej, a prócz 24 klm. drogi państwowej w północnej części powiatu, żadnej innej drogi bitej, tak że nie ma w kraju powiatu pod względem komunikacji bardziej upośledzonego.

Najważniejszymi duktami komunikacyjnymi w powiecie (prócz drogi państwowej) są drogi powiatowe: Kossów-Żabie i Kutry-Hrynia wa znajdujące się w tak niepomysłnych warunkach, że w okresie ostatnich lat trzydziestu wymagały nakładu 228.200 zł. na ich utrzymanie, a pomimo tych znacznych ofiar, stan ich nietylko nie jest odpowiednim, ale nawet pogorsza się z każdym rokiem i grozi zupełnem zniszczeniem obu dróg na wypadek dłuższego trwania obecnego stanu rzeczy.

Pomimo niezwyklej ofiarności tego ubożego powiatu, który przeznaczają 20% dodatku do podatków bezpośrednich tj. 12.000 złotych rocznie na drogi, poprawa komunikacji w powiecie Kossowskim bez stanowczej i szczodrej pomocy ze strony kraju nastąpić nie może, gdyż fundusze powiatowe, wystarczają zaledwo na prowizoryczne naprawy szkód elementarnych i przewrócenie przerw w komunikacji, powtarzających się po każdej większej powodzi.

W myśl objawionego życzenia Wydziału Rady powiatowej Kossowskiej, który w pierwszym rzędzie stawia potrzebę gruntownej rekonstrukcji drogi Kossów Żabie wydelegował Wydział krajowy — chcąc uzyskać podstawę do przedstawienia Wysokiemu Sejmowi uza-

sadnionego wniosku, — zastępcę nadinżyniera Wydziału krajowego p. Gustawa Reutta do Kossowa, celem zbadania warunków budowy drogi Kossów-Żabie, i zestawienia przybliżonego kosztorysu.

Z przedłożonego Wydziałowi krajowemu sprawozdania zastępcy nadinżyniera okazuje się że droga Kossów-Żabie, o długości 36 klm. przecina 9 gmin powiatu, z ludnością 21.300 głów, ma jednak znaczenie dla całego powiatu, gdyż z 45 gmin w powiecie, korzysta z tej drogi 38 gmin (o ludności 60.000 głów); wyjątek stanowi 7 gmin położonych w okolicy Kut. Najważniejsze znaczenie ma północna część drogi Kossów-Żabie, od Kossowa do Jasienowa górnego (27 km.).

Obecny stan tej drogi, jest pod każdym względem zły i nieodpowiedni; wytknąć należy bardzo silne spadki, nieuregulowany kierunek, w wielu miejscach szerokość niedostateczną nawet do mijania się wozów, tak że w ogóle droga Kossów-Żabie, przecinająca środek powiatu z północy na południe, przedstawia się obecnie jako z zwykła droga górską w pierwotnym stanie. Dla doprowadzenia jej do należytego stanu uskutecznić potrzeba radykalną przebudowę drogi.

Koszta budowy drogi Kossów-Żabie obliczone na podstawie rzeczywistych kosztów budowy dróg w podobnych warunkach się znajdujących, wyniosą około 180.000 zł. a mianowicie: koszta północnej części Kossów-Jasionów górny na długości 27 km., 130.000 zł., dalszej części Jasionów-górny-Żabie na długości 9 klm. 45.000 zł.

Utrzymanie drogi po jej zbudowaniu, z powodu tanich i na miejscu się znajdujących materiałów konserwacyjnych, będzie bardzo tanie, tak że ulga, jaka wskutek zmniejszenia się nakładów na utrzymanie tej drogi dla powiatu wyniknie, umożliwi dalszą budowę innych dróg.

Na podstawie przedłożonych dat uznał Wydział krajowy, z powodów na wstępie niniejszego sprawozdania poszczególnionych, za potrzebne wyjednać u Wysokiego Sejmu przyznanie na budowę ważniejszych dróg w powiecie Kossowskim, na razie zaś na budowę drogi z Kossowa do Jasienowa górnego, subwencji z funduszu krajowego w wysokości 70% rzeczywistych kosztów budowy, a zarazem postanowił budowę tej drogi przeprowadzić pod kierunkiem technicznym Wydziału krajowego. Równocześnie zarządził Wydział krajowy wypracowanie szczegółowego projektu pierwszych ośmiu kilometrów drogi i polecił Wydziałowi powiatowemu w Kossowie, ażeby przeprowadził rokowania ze stronami interesowanymi, o uzyskanie odpowiednich datków dobrowolnych na rzecz budowy drogi, jakoteż z gminami o cenę wykupna gruntów.

Na podstawie niniejszego sprawozdania Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Na budowę drogi z Kossowa do Jasienowa górnego w powiecie Kossowskim, Sejm przyznaje subwencyę z funduszu krajowego w wysokości 70% rzeczywistych kosztów budowy tej drogi“.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskiem.**

Lwów dnia 29. września 1892.

Marszałek krajowy:

Zastępca:

*Antoni Jaxa Chamiec w. r.*

Sprawozdawca:

*Edward Jędrzejowicz w. r.*

Członek Wydziału krajowego.